

at oplyse bestemte Tyverier og afløre bestemte Skyldige større og større, jo længere man gaar tilbage i Tiden; baade Fanger og Dphyn, som i sin Tid have deltaget deri, ere tilbels borte eller døde, og for saa vidt de endnu ere til Stede, er Kundskaben om hvert enkelt Tyveri paa saa faa Hænder, at det vanskeligt opklares. Naar Spørgsmaalet derimod blot er, om Tyverierne ere begaaede i ældre Tid, og ikke om, hvilke eller af hvem, ere Dphysningerne ikke vanskelige at erholde. Baade Forklaringerne af endnu tilbageværende gamle Fanger, deriblandt særlig Ekman, og Beretningerne, som overleveres til den stadig fornyede Besætning, gaar ud paa, at Tyverier og Besvigelser i ældre Tider dreves paa Tugthuset i mindst lige saa stort Omfang som nu, og disse Dphysninger ere saa samstemmende baade med Hensyn til de Skyldige, Tyveriernes Omfang og Udførelse, at der ikke er Tvivl om, at de i alt Væsentligt ere rigtige. Særlig omtalt ere blandt Fangerne et Par nu afdøde Mestres betydelige Tilvendelser af Varer, hvis Forfærdigelse de forestod, i den Tid, da Fabrikationen dreves af Tugthuset selv. Det er et Tidspunkt, der ligger meget langt tilbage, ca. 24 Aar. Dette har jeg nu ladet mig oplyse med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvor langt disse omtalte Misligheder gaa tilbage i Tiden, og det er altsaa Grunden til, at Undersøgelleskommissionen ikke særlig har beskæftiget sig med, hvor langt de omtalte Misligheder gaa tilbage. (Hofstein: Det er ikke det.) Naar det ikke er det, saa veed jeg ikke, hvad det er. Grunden altsaa til, at Undersøgelleskommissionen ikke har særlig beskæftiget sig med det Spørgsmaal, hvor langt Mislighederne gaa tilbage, er naturligvis den, at det er en kriminel Kommission, hvis Niemed er at drage Folt til Ansvar og at faae Folt straffede og ikke at anstille en Undersøgelse, som blot kan tjene til almindelig Dphysning om, hvor langt Mislighederne gaa tilbage, men at tilvejebringe Bevis for Straffskyld mod bestemte Personer, som man har mistænkt, og som ere tilstede. Derfor er det altsaa, at Undersøgelsen, de Forhør, som foreligger, ikke særlig beskæftiger sig med dette Spørgsmaal; men man kan paa ingen Maade deraf drage nogen som helst Slutning om, at disse Misligheder ere Noget, som først er opstaaet i den senere Tid. Tværtimod have de været drevene ved Anstalten i en Række af Aar i fuldt saa stort Omfang som i de senere Aar.

Saa kom det ærede Medlem dernæst til at omtale Spørgsmaalet om Maanden, hvorpaa disse Misligheder ere blevne aflø-

rede. Hvad det angaar, er der mig bekendt ingen, der har sagt, at jeg har opdaget dem, i den Forstand, at jeg personlig skulde have opdaget dem. Det er Noget, som der ikke kunde være Tale om. Jeg veed heller ikke, at der derom er blevet sagt Andet, end hvad der er et ubestrideligt Faktum, at de ere opdagede i den Tid, jeg har været Minister, uden at jeg selvfølgelig derfor tilregner mig, nogen som helst Fortjeneste af denne Opdagelse. Maaden, hvorpaa den er kommet frem, er ved Udsigende af en Person, der var arresteret for Tyveri i Odense. Denne Person's Angivelser vare forresten aldeles almindelige og ubestemte; de indeholdt ingen saadan Specialisering af Personer osv., at de kunde være tilstrækkelige til, at man kunde sige, at denne Angivelse i sig selv var oplysende nok, men den gav det første Stød til, at man undersøgte Sagen. Hvad den omtalte Person angaar, er han saamænd ingen Martyr; thi han er en Mand, som mange Gange er straffet for Tyveri, og han var arresteret dengang i Odense paa Grund af Mistanke om et nyt Tyveri, og hvad det Tyveri angaar, som han den Gang sad arresteret for, og under hvis Undersøgelse han afgav den Forklaring, som ledede til, at man tog fat paa Sagen, er han ikke derfor blevet straffet. Derimod har han som alle de gamle Vanethye siden atter begaaet Tyveri og er derfor blevet straffet. Det er for Resten ikke det eneste Spor, der ledede til Opdagelsen; thi omtrent samtidig med, at han afgav disse Forklaringer i Odense, var der i Horsens et Rygte om, at en Pige, der havde tjent hos Præsten, var reist bort med en løsladt Fange, og at der af ham og Pigen i Forening var begaaet forskellige Underslæb og en Del Hælerier. Disse to Omstændigheder var det, som bevirkede, at Undersøgelsen blev sat i Bevægelse, og den egentlige Fortjeneste altsaa af Opdagelsen, af at have tilvejebragt fuld Dphysning i Sagen, maa tilskrives den Mand, hvem Undersøgelsen har været overdraget.

Dernæst var den ærede Ordfører for Finantsudvalget inde paa Spørgsmaalet om Narfagen til de store Forskjelligheder i Straffene, og det forekom ham, at Fangerne gienemgaaende vare straffede meget haardere end de Andre. Hvad dette Forhold angaar, skal jeg nu først gjøre opmærksom paa, at Grunden til denne Forskjel i Straffene, som maaste kan være paafaldende ved første Diefast, i det Mindste for Lægmand, er meget let at angive og vil ogsaa kunne ses af den, der nøje læser Dommen. Den er nemlig begrundet deri, at for de Fleste af disse Fangers Vedkommende var der jo Spørgsmaal om tredie,